

NEWSLETTER OF THE DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AUSTRALIA & NEW ZEALAND

ԹԵՄԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՉԱՏԿԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

արարողութիւններէն Սուրբ խորհրդաւոր հաւատացեալներս մուտք կը գործենք Սուրբ, այսինքն Աւագ Շաբաթ, մեր սրտերը եւ մեր մտքերը կ'երթան 2000 տարի առաջ, ուր մեր հաւատացեալ նախնիքը մտահոգ էին եւ կասկածոտ թէ վատ բան պիտի պատահէր իրենց Վարդապետին Քրիստոսին։ Անորոշութիւն, հալածանք, ամբարտաւանութիւն, սպառնալիք եւ դաւաձանութիւն իրար խառնուած էին այդ շրջանին, եւ ահա՛, կը պատահէր անխուսափելին եւ կը ձերբակալուէր Արքան, կը խաչուէր իբր ոձրագործ եւ կը թաղուէր։ Կը կարծուէր իր թաղումով կը թաղուէր ամէն ինչ, կը թաղուէր Վարդապետութիւնը, կը թաղուէր Սիրոյ Աստուածութիւնը, կը թաղուէր նոյն ինքն Աստուած։ O´ յիմարութիւն մարդկային եւ...

Օ՛զարմանք։ Միայն երեք օր ետք պիտի բացայայտուէր որ Ողջը մեռելներուն մէջ չէր։ Ան դարձած էր Յարուցեալ։ Յաղթանակի տօն էր, ոչ սուգի, որովհետեւ յաղթած էր Կենարարը մահուան եւ մեղքին։ Իր գերագոյն զոհողութեամբ բայց անհուն սիրով, Քրիստոս կը փաստէր մարդկութեան թէ այսուհետեւ Խաչը խաղաղութեան խորհրդանիշ էր եւ ոչ տառապանքի ու չարչարանքի։ Խաչելութիւնն ու Յարութիւնը մեզի կը պատգամեն ամէն օր ամրապնդել մեր քրիստոնէական հաւատքը եւ մեր կեանքի ամէն մէկ օրը յաղթանակի օրուան վերածել։

Յարուցեալին եւ յարութեան տօնը նշուեցաւ գաղութիս բոլոր Հայկական եկեղեցիներուն մէջ, Չացուուտի Սուրբ Յարութիւն, Ուէնուըրթվիլի Սուրբ Երրորդութիւն, Մելպուրնի Սուրբ Աստուածածին ինչպէս նաեւ Հայ այլ յարանուանութեանց եկեղեցիներուն մէջ։ Զատիկը վերանորոգեց զմեզ, յուսադրեց մեզ եւ ամրապնդեց մեր հաւատքն ի Քրիստոս։

Եշ 29 Մարտ – Գերաշնորի Տէր Հայկազուն Եպիսկոպոս Նաձարեան, բարեխնամ Առաջնորդը Աւստրալիոյ եւ Նոր Զելանտայի Հայոց թեմին մատուցեց Վերջին Ընթրիքի Եպիսկոպոսական Պատարագ իսկ կէսօրէ ետք՝ Ոտնլուայի արարողութիւնը, լուալով ոտքերը 24է աւելի մանուկներու, անգամ մը եւս յիշեցնելու բոլորիս թէ խոնարհութիւնը Քրիստոնեան բնորոշող յատկութիւնն է։ 24 մանուկներու ներկայութիւնն ու մասնակցութիւնը կը փաստէին որ 20է աւելի Հայ ծնողներ փափաք յայտնած էին որ իրենց զաւակները գային եկեղեցի եւ Քրիստոնէական խոնարհութիւնը իրենց աչքով տեսնէին, որ, Սրբազան Հայրը կը բացայայտէր յօրինակ Քրիստոսի։ Սրբազան Հայրը իր քարոզով անդրադարձաւ խոնարհութեան եւ սիրոյ գաղափարին եւ յորդորեց, որ անոնց գործադրութեան պէտք է ձգտի

իւրաքանչիւր հաւատացեալ քրիստոնեայ։

Նոյն գիշեր տեղի ունեցաւ խորհրդաւոր արարողութիւնը « Խաւարման Գիշերուան», մասնակցութեամբ Սրբազան Հօր, Արժանապատիւ Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեանի եւ Արժանապատիւ Տէր Աւետիս Քահնայ Համբարձումեանի, սարկաւագաց եւ դպրաց դասերու։ Արժ Տէր Պարթեւ Քահանայ Գարագաշեան Խաւարման Գիշերուան արարողութիւնը կատարեց Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ։ Իր խորիմաստ քարոզով Սրբազան Հայրը կարողացաւ հաւատացեալները փոխադրել այն օրերուն երբ տեղի կ'ունենար Վերջին Ընթրիքը, երբ Պետրոս կ'ուրանար գԻնք, երբ Յուդա կը ծախէր իր Տէրը...

Ուրբ 30 Մարտ – Խաչելութիւն Քրիստոսի։ Պատի՛ժն Արդարին, Անպատուութիւն Փրկչին, Քաղաքականութեան պարտադրած մահավձիռը Անմահին... Առաւօտուն Սրբազան Հօր եւ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծուխի քահանաներուն մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ հոգեպարար արարողութիւն իսկ կէսօրէ ետք վերջին հրաժեշտի տխուր արարողութիւնը՝ Թաղումն Քրիստոսի։

Շաբաթ 31 Մարտ – Սրբազան հայրը Հրագալոյցի Պատարագը մատուցեց Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ մէջ իսկ Տէր Պարթեւ Քահանայ Գարագաշեան՝ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ մէջ, բազմահարիւր հաւատացեալներու ներկայութեամբ։ Յիսնօրեայ Մեծ Պահքի շրջանը բոլորողներ իրենց աղօթքը բարձրացուցին առ Բարձրեալն եւ ստացան Սուրբ Հաղորդութիւն։

Կիրակի 1 Ապրիլ – Հազարի շուրջ բազմութիւն կը լեցներ Սուրբ Յարութիւն եկեղեցին եւ անոր շրջափակը։ Պատարագիչն էր Սրբազան Հայրը, որ ընկերակցութեամբ Քահանայ հայրերուն, սարկաւագներուն, դպիրներուն եւ Լուսաւորիչ երգչախումբին նորակառոյց Առաջնորդարանի բակէն քալեց դէպի եկեղեցի։ Բազմահարիւր հաւատացեալներ հաղորդութիւն ստացան։ Սրբազան Հայրն իր քարոզը յատկացուցած էր Յարութեան գաղափարին ու Հայ ժողովուրդի վերածնունդին։ Ան յորդորեց բոլորս կառչելու մեր հայկականութեան եւ տէր կանգնելու ազգային մեր պահանջներուն։ Յաւարտ Պատարագին Սրբազան Հայրը, քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց դասերը, Լուսաւորիչ Երգչախումբի անդամներուն հետ պատշաձ շարականներու երգեցողութեամբ ժողովուրդին

հետ միասին ուղղուեցան դէպի Էտկարեան Սրահ, ուր տեղի ունեցաւ Տնօրհնէք ՝ աղի եւ հացի օրհնութիւն։

Առաջնորդարանի դահլիձին մէջ Սրբազան Հայրը, քահանայ հայրերն ու Թեմական Խորհուրդի անդամները ընդունեցին հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները, որոնք ըստ ընկալեալ աւանդութեան եկած էին շնորհաւորելու Սրբազան Հօր Զատիկը։ Բարի գալստեան խօսք արտասանեց Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Սարգիս Տէր Պետրոսեան, ապա իրենց շնորհաւորանքի, միասնա-կանութեան ամրապնդման եւ շնորհակալութեան պատգամները փոխանցեցին Վաչէ Թոփուզեան (ՄԴՀԿ), Կարօ Քէշիշեան (ՀՅԴ), Վիգէն Գալլօղլեան (Համազգային), Սարգիս Մանուկեան (ՀԲՀՄ), Ատէլ Գրաձեան

(ՀՕՄ)։ Հիւրասիրութիւնը կատարեցին Ս. Յարութիւն եկեղեցւոյ Տիկնանց յանձնախումբի անդամները։

Բշ 2 Ապրիլ – Յիշատակ Մեռելոց։ Իր մեռելները մոռցող ազգը դատապարտուած է մահուան։ Սակայն այդ չէ ձակատագիրը Հայուն։ Մեր մեռելները մեզի հետ միասին կ'ապրին եւ չեն մոռցուիր։ Անոնք մեզի հետ են իրենց յիշատակներով, ուսուցումներով, նրատներով ու գուրգուրանքով։ Այս պատձառով է որ Հայ եկեղեցին տաղաւար տօներու յաջորդող օրերը հռչակած է Մեռելոց Օր։ Այս տարի եւս Սրբազան Հօր եւ երեք քահանայ հայրերու մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ ընդհանուր հոգեհանգիստ Մաքուարի Փարք գերեզմանատան յուշարձանին մօտ։ Սրբազան Հայրը տուաւ իր պատգամը եւ հաւաստեց կարեւորութիւնը հողաթումբերուն ներքեւ անշնչացած մեր հարազատներուն, որոնց հոգիները կը հրձուին ի տես իրենց նկատմամբ մեր ցուցաբերած յարգանքին ու սիրոյն։

Բշ 2 Ապրիլի երեկոյեան, աաջին անգամ ըլլալով, Ս. Յարութիւն Մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ արարողութիւն Արցախի քառօրեայ պատերազմին (2016) զոհուած նահատակներուն հոգիներուն ի հանգիստ։ Ձեռնարկը կազմակերպուած էր Եկեղեցւոյ

Երիտասարդաց Միութեան կողմէ։ Ներկայ էին 50ի շուրջ Հայեր։ Այս գեղեցիկ մտայղացումը մեծապէս

գնահատուեցաւ ներկաներուն բայց մանաւանդ Մրբազան Հօր կողմէ, որ իր քարոզին մէջ դրուատեց Հայ երիտասարդները, որ միասնական ուժերով պատրաստ են նեցուկ հանդիսանալու Հայաստանին եւ Արցախին։ Ձեռնարկին իր մասնակ-

ցութիւնը բերաւ նաեւ Արցախի Աւստրալիոյ մշտական ներկայացուցիչ Քայլար Միքայէլեան։ Երիտասարդները կազմակերպած էին դրամահաւաք ի նպաստ Արցախին եւ անոր բանակին, որուն բոլոր ներկաները բերին իրենց մասնակցութիւնը։ Փարոսի խմբագրութիւնը շնորհաւորէ գաղութի Հայ երիտասարդութիւնը իր գիտակցութեան եւ իր միասնական գործունէութեան համար եւ կը մաղթէ նորանոր նուաձումներ ձեռք ձեռքի տարուած աշխատանքներու գործելադաշտին մէջ։

Գշ 3 Ապրիլ — Սրբազան Հայրը նախագահեց Թեմական հերթական Ժողովին։ Ժողովը լսեց Սրբազան Հօր եւ Առաջնորդարանին տարած միամսեայ բեղուն գործունէութեան տեղեկատուութիւնը։ Ժողովը նաեւ զբաղեցաւ Առաջնորդարանի շինարարութեան հարցերով, պիւտձէական եւ կահաւորման, վաւերացուց Առաջնորդարանի Տիկնանց Յանձնախումբի անդամները, եւ նախագիծ մը կազմեց Առաջնորդարանի բացման հանդիսութեան, որ պիտի կատարուի ձեռամբ ՆՍՕՏՏ Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին։ Կազմուեցաւ ընդհանուր գիծերու մեջ առժամեայ ծրագիր Վեհափառ Հայրապետին Նոյեմբերի 15-26 այցին առնչութեամբ։ Ժողովը լսեց տեղեկատուութիւն երեք ծուխերէն եւ կատարեց ցուցմունքներ առ ի գործադրութիւն։ Ժողովը լայնօրէն զբաղեցաւ Մայիս 19-20 տեղի ունենալիք Թեմական Պատգամաւորական Ժողովի տեղեկագրական եւ կազմակերպական հարցերով։ Թեմական այս գերագոյն ժողովը տեղի պիտի ունենայ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ մէջ նախագահութեամբ Սրբազան Հօր։ Երիտասարդութեան խրախուսիչ տեղեկութիւնները նաեւ զբաղցուցին ժողովի մէկ կարեւոր մասը։

Եշ 5 Ապրիլ – Սրբազան հայրը 5-20 Ապրիլ մեկնեցաւ Պարսկաստան այցելելու համար Հայկական եւ Պարսկական պատմական հնավայրերը, որոնք մեծ դեր ունեցած են Հայոց պատմութեան զանազան հանգրուաններուն։

Դշ 11 Ապրիլ – Դիւանապետ Նշան Պասմաձեան ներկայացուց Սրբազան Հայրը եբրայական «*Եօմ Հաշուա»*ի յուշահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ Հրէական Մասատա Գոլէձին մէջ, Սէյնթ Այվզ։ Ձեռնարկը նուիրուած էր Հրէական ցեղասպանութեան, որ գործադրուեցաւ Գերմանիոյ Նացիներու կողմէն։ Բանախօսներու շարքին էին ձէրէմի Սփինաք եւ Վիք Ալհատէֆ։ Վերապրողներ կատարեցին վկայութիւններ։ Եղան բազմաթիւ վկայութիւններ եւ հոգեբանական վերլուծումներ վերապրողներու զաւակներուն եւ թոռներուն կողմէ Բանախօսութեանց ընթացքին անդրադարձ եղաւ նաեւ այլ ցեղասպանութիւններու, որոնց շարքին 20րդ դարու առաջինին՝ Հայոց Ցեղասպանութեան։

Կիր 15 Ապրիլ – Կազմակերպութեամբ Համազգայինի Գրական-Գեղարուեստական Յանձնախումբին Գօլստըն Ճեմարանի մէջ տեղի ունեցաւ ոգեկոչման հանդիսութիւն նուիրուած գրգէտ, ազգային հասարակական գործիչ, Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան Խորհրդարանի նախագահ Մեւրի Խաղաղութեան Դաշնագիրը ստորագրող Աւետիս Ահարոնեանին մահուան 70ամեակին առթիւ։ Ձեռնարկը նուիրուած էր Հայաստանի առաջին անկախութեան

100ամեակին։ Մրբազան Հօր բացակայութեան պատձառով զինք ներկայացուց Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեան։ Տէր Հօր ընկերակցեցան Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Սարգիս Տէր Պետրոսեան, Փոխ Ատենապետ Ստեփան Գրգեաշարեան, Թեմական Խորհուրդի անդամ Գէորգ Չափրազեան եւ Դիւանապետ Նշան Պասմաձեան։ Բարձրորակ այս ձեռնարկի աւարտին Տէր Հայրը հակիրձ եւ կուռ խօսքերով վեր առաւ Ահարոնեանի արժանիքները եւ բարձր գնահատեց ձեռնարկի կազմակերպիչները, ապա « Պահպանիչ»ով փակեց ձեռնարկը։

Բշ 16 Ապրիլ – Դիւանապետ Նշան Պասմաձեան մասնակցեցաւ Ասորի Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ Իգնատիոս Պետրոս 8րդ Ապտէլ Ահատ նախկին Պատրիարքի վախձանման առթիւ Մերձաւոր Արեւելեան Եկեղեցիներու Եպիսկոպոսներու ցաւակցական այցելութեան, որ տրուեցաւ Քասմուսա Եպիսկոպոսին Պըրուուտի Our Lady of Mercy Syrian Catholic Churchի մէջ։ Ողբացեալ պատրիարքը կը բնակէր Երուսաղէմ, ուր 87 տարիքին ան 4 Ապրիլին կնքեց իր մահկանացուն։

Եշ 19 Ապրիլ – Դիւանապետ Նշան Պասմաձեան մասնակցեցաւ NSW Ecumenical Councilի (NSWEC) վարչական հերթական եռամսեայ ժողովին։ Ժողովը տեղեկացաւ երեք Յանձնաժողովներու տարած աշխատանքներուն՝ Միջ Կրօնական (Interfaith Commission), որ զաբաղած է կազմակերպելով գիտաժողով մը, պիտի մասնակցի Միջազգային Խաղաղութեան Օրուան հանդիսութեանց, եւայլն), Աստուածաբանական Խորհրդածութեանց Յանձնաժողովին (Theological ReflectionCommission) որ զբաղած է եկեղեցիներու մէջ վերապատրաստման աշխատանքներով, 27 Մայիսին կազմակերպած

է Թայզէ եղբայրակցութեան հետ աղօթքի եւ խորհրդածութեանց երեկոյ եւայլն, եւ Խաղաղութեան եւ Արդարութեան Յանձնաժողովին (Peace and Justice Commission) որ զբաղած է մատչելի վարձքերով տուներ ապահովելու հարցերով, գործակցած է Pax Christiի հետ զէնքերու վաձառման դէմ աշխատանքներով եւայլն։ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին իր ներկայացուցիչները ունի NSWECի 5 յանձնաժողովներուն մէջ։ Ժողովը տեղեկացաւ նաեւ Ընդհանուր Քարտուղարին (Շնուտա Քահանայ) եւ Նախագահին (Ուիս Շուիրինկայի) տարած եռամսեայ գործունէութեանց եւ բարձր գնահատեց զանոնք։ Ժողովին հիմնական հարցերէն մին էր նաեւ Մայիս 12ին կայանալիք NSWEC Annual Fundraising Dinnerը, որ այս տարի առաջին անգամ ըլլալով տեղի պիտի ունենայ Ս. Յարութիւն Եկեղեցւոյ Էտկարեան սրահին մէջ։ Նշան Պասմաձեան զեկուցեց տարուած աշխատանքներուն մասին եւ գնահատեց իր գործակիցներուն աշխատանքը այս ուղղութեամբ։ Այստեղ տեղին է յիշել որ մեր եկեղեցւոյ հաւատացեալները դրական կեցուածք կը ցուցաբերեն այս ձաշկերոյթին, որուն հասոյթը պիտի տրամադրուի Յանձնաժողովներու գործունէութեան ընդարձակման։

Ուրբ 20 Ապրիլ – Նախագահութեամբ Սրբազան Հօր տեղի ունեցաւ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Անդամական Ընդհանուր Ժողովը մօտ 80 անդամներու մասնակցութեամբ։ Ժողովը վաւերացուց նախորդ տարուան ժողովի ատենագրութիւնը ապա տեղեկացաւ Հոգեւոր Հովիւի եւ Ծխական Խորհուրդի նիւթաբարոյական միամեայ գործունէութեան եւ վաւերացուց յառաջիկայ շրջանին պիւտձէն, եղան զանազան գործնական եւ շինիչ առաջարկներ։ Կատարուեցաւ նոր վարչականներու ընտրութիւն։ Նոր վարչական կազմը կը պարզէ հետեւեալ պատկերը. Տիկին Լօրա Արթինեան, Պարոնայք՝ Պետրոս Զօրլու, Զաւէն Եաղլձեան, Սարգիս Մուրատեան,Արա Գօփուշեան, Վազգէն Ամիրզայեան, Արմիկ Քոչարեանց, Աւօ Գարակէօզեան, Միհրան Լէփէձեան, Գեղամ Անուշեան, Արեգ Եափուձեան։

Շբ 21 Ապրիլ – Սրբազան հայրը նախագահեց Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Տարեկան Ընդհանուր ժողովին։ Այս մասին կարդալ « Լուրեր Ծուխերէն» բաժնին մէջ։

Կիր 22 Ապրիլ – Ցաւարտ Սուրբ եւ անմահ Պատարագին տեղի ունեցաւ Հոգեհանգիստ ապա հոգեսուրձ հրամցուեցաւ Սուրբ Ցարութիւն Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի հօր՝ Սարգիսի մահուան քառասունքին առթիւ։ Սրբազան հայրը դրուատանքով արտայայտուեցաւ հանգուցեալին կեանքին եւ գործունէութեան որպէս արուեստագէտ լուսանկարիչ, որ անսակարկ ծառայած է Սուրբ Էջմիածնի Վազգէն Վեհափառէն մինչեւ Գարեգին Բ Կաթողիկոսներու գահակալութեանց շրջաններուն։

Կիր 22 Ապրիլ – Սրբազան հայրը, ընկերակցութեամբ Արժ Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեանի, Արժանապատիւ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, Թեմական Խորհուրդի Ատենապետ Սարգիս Տէր Պետրոսեանի, Փոխ Ատենապետ Ստեփան Գրգեաշարեանի եւ Դիւանապետին մասնակցեցաւ Արդարութեան Քայլարշաւին Սիտնիի կեդրոնը գտնուող Հայտ Փարքէն մինչեւ Սըրքիւլըր Քի։ Քայլարշաւին, որ կազմակերպուած էր Ցեղասպանութեան 103րդ տարելիցի միացեալ յանձնախումբին

կողմէ, մասնակցեցան մօտ 3000 Հայեր եւ Աւստրալացիներ, որոնց կարգին Ծերակուտական Ֆրէտ Նայլ, միջազգային վիպագիր Քրիս Պօհձէլեան, հայկական հոգեւոր, քաղաքական թէ այլ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, դպրոցականներ։ Մասնակիցները կ'առաջնորդէր ՀՄԸՄի սկաուտական փողերախումբը։ Սըրքիւլըր Քիի մէջ ժողովուրդը դիմաւորուեցաւ Սրբազան Հօր կողմէ։ Պատրաստուած կոկիկ եւ տպաւորիչ յայտագիրը կ'ընդգրկէր հակիրձ խօսքեր Ֆրէտ Նայլի, Քրիս Պօհձալեանի, Վաչէ Գահրամանեանի, Գէորգ Վարդանեանի կողմէ։ Գեղարուեստական յայտագրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Համազգային Սիտնիի Պարի Անսամպլի եւ Նայիրի Պարախումբի պարուհիները, ինչպէս նաեւ Գօլստըն ձեմարանի աշակերտները։ Իր խօսքին մէջ Սրբազան հայրը անդրադարձաւ 1918 էն 1923 Աւստրալիոյ Հայութեան ցուցաբերած գօրակցութեան եւ պահանջեց որ դաշնակցային կառավարութիւնն ու թուրք պետութիւնը ձանչնան ցեղասպանութիւնը։ Ողջունելով Ապօրիձինիներու դրօշակին Աւստրալական եւ Հայկական դրօշներու կողքին ծածանիլը, Մրբազան Հայրը ըսաւ թէ Աւստրալական պետութիւնը ձանչնալով իր նախնիներուն սխալները եւ ներողամտութիւնը հայցելով Ապօրիձինիներուն ցոյց տուաւ զօրութիւն եւ ո՛չ տկարութիւն, խելահասութիւն ու մարդկային յարգանք։ Սրբազանը գովեց երիտասարդութիւնը, որուն թելադրեց զօրաւիգ կանգնիլ եւ եզրափակեց ըսելով՝ « այնքան ատեն որ երիտասարդութիւնը այսպիսի պահանջատիրութեամբ կը ներկայանայ, Ցեղասպանութիւնը չի մոռցուիր եթէ նոյնիսկ 100 կամ 200 տարիներ ալ

անցնին անոր գործադրութեան թուականէն»։ Սրբազան Հայրը Վերապատուելի Յակոբ Սարգիսեանին հետ միատեղ կատարեց փակման Տէրունական Աղօթքը։

Կիր 22 Ապրիլ – Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, ՊՊ Ստեփան Գրգեաշարեանի եւ Նշան Պասմաձեանի ընկերակցութեամբ Սրբազան Հայրը ՀԲԸՄի ակումբին մէջ մասնակցեցաւ Եղեռնի ոգեկոչման հանդիսութեան կազմակերպուած ՀԲԸՄի Սիտնիի մասնաձիւղի վարչութեան կողմէ։ Գլխաւոր բանախօսն էր Հռնկ Քոնկ բնակող Դոկտ. Վահագն Վարդանեան որ բանախօսեց «Armenia, Diaspora Connection through spaces» նիւթին մասին։ Բանախօսը պատմական իրողութիւններ պարզեց Ցեղասպանութեան ձանաչման վերաբերեալ ինչպէս նաեւ Սեւրի դաշնագրի պատմական կարեւորութեան մասին։ Իր

բացման խօսքին մէջ ՀԲԸՄի գործադիր տնօրէն Սարգիս Մանուկեան շեշտը դրաւ թէ ինչ պէտք է յիշել եւ ինչ պահանջել, անդրադարձաւ նաեւ տարբեր միջազգային դաշնագրերուն եւ կատարեց վերլուծում անոնց տուած արդիւնքներուն։ Նախ քան փակման աղօթք՝ Սրբազան Հայրը զգուշացուց որ Հայ երիտասարդին մօտ Հայրենասիրութեան նուազում պէտք չէ արձանագրուի եւ թէ Հայաստանի անկախութեան հարիւրամեակին շեմին պէտք է լիցքաւորել երիտասարդութիւնը եւ զօրակցիլ անոր, որովհետեւ երիտասարդութիւնն է որ օր մը կրնայ մեզ առաջնորդել դէպի ամբողջական Հայաստանի մեր երազներուն իրականացման։

Բշ 23 Ապրիլ – Ընդառաջելով խումբ մը Հայերու եւ Հայուհիներու խնդրանքին, Սրբազան Հօր, Հոգեւոր Հովիւ Տէր Աւետիս Քահանայի եւ Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդի հաւանութեամբ մօտ 150 անձեր հաւաքուեցան Սուրբ Յարութիւն Եկեղեցւոյ շրջափակը, եռագոյն դրօշներ եւ լոզունգներ պարզած, արտայայտելու համար իրենց բողոքը նախկին նախագահ եւ նշանակեալ վարչապետ Սերժ Մարգիսեանի þμ պաշտօնէն չիրաժարելուն եւ իրենց զօրակցութիւնը ցուցաբերելու Երեւանի մէջ խաղաղ ցուցարար իրենց եղբայրներուն եւ քոյրերուն։ Հաւաքուած քաղաքավար եւ կիրթ բազմութիւնը մէկ մարդու նման հնչեցուց Հայաստանի քայլերգը եւ որոշեց Ապրիլի 25ին Րայտի բացօթեայ դաշտի մը մէջ շարունակել իր խաղաղ ցոյցը իսկ եթէ մինչ այդ Մարգիսեան հրաժարի՝

տօնել ժողովրդային յաղթանակը։Տէր Աւետիսի փակման աղօթքով ցրուեցաւ ժողովուրդը։

Գշ 24 Ապրիլ – Մօտ երեք հարիւր հաւատացեալներու մասնակցութեամբ Սուրբ Յարութիւն Մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Եպիսկոպոսական Սուրբ եւ Անմահ Պատարագ ներկայութեամբ Հայկական համարեա բոլոր կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներուն, աշակերտներու եւ ՀՄԸՄի սկաուտներու։ Պատարագի աւարտին

հաւատացեալներուն միացաւ Ուիլուպիի քաղաքապետուհին՝ Տիկին Կէյլ Ճայլզ Կիտնին։ Սրբազան Հօր հոգեպնդող քարոզեն ետք ժողովուրդը շարժեցաւ դէպի Պօշան Փարք, (մօտ 400 մեթր հեռու եկեղեցիէն) առաջնորդութեամբ ՀՄԸՄի փողերախումբին եւ մօտ 40 սկաուտներու եւ գայլիկներու։ Չացուուտի ոստիկանութիւնը նախօրօք տուած էր իր արտօնութիւնը, հետեւաբար քայլերթը ոստիկանութեան եղաւ հսկողութեան տակ ապահովութեան համար։ Պօշան Փարքի Խաչքարին մօտ տեղի ունեցաւ արարողութիւն մասնակցութեամբ Սրբազան Հօր, Արժ Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեանի, Տէր Պարթեւ Քահանայ Գարագաշեանի, Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի Սարկաւագներուն։ Երիտասարդութեան անունով խօսք առաւ Հօհաննէս Միքայէլեան որ բացատրեց թէ ապրող յոյսը Թուրքիոյ չէ, այս վայրկեանիս Հայաստանի ցեղասպանութեան ձանաչում

Հանրապետութիւնն է։ Թուրքիան այս լաւ գիտէ։ Թուրքերը գիտեն որ սփիւռքահայութեան առաջնահերթ յոյսը Արեւմտահայաստանը վերադարձնելն է։ Անոնք լաւ գիտեն որ այնքան ատեն որ իրենք կը մերժեն Ցեղասպանութեան ձանաչումը այդքան Հայութիւնը պիտի պահանջէ եւ պիտի յուսայ։

Քաղաքապետուհին խօսք առնելով իր շնորհակալութիւնը յայտնեց որ Սրբազան Հայրը զինք ամէն տարի մասնակից կը դարձնէ այս կարեւոր միջոցառման։ Ան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ Սրբազան Հօր, Թեմական Խորհուրդի ատենապետին ու փոխ ատենապետին, որոնք անցեալ Յունիսին իր Հայաստան այցելութեան ընթացքին զինք դիմաւորեցին Երեւանի մէջ եւ առիթներ ստեղծեցին որ ինք տեսակցութիւններ ունենար Վեհափառ Հայրապետին, Սփիւռքի Նախարարին եւ աշխատակազմին, Երեւանի Քաղաքապետին հետ եւ կարենար Նոր Նորքի եւ Ուիլուպիի քոյր քաղաքներու պաշտօնական համաձայնագիրը ստորագրել։ Իր եզրափակիչ խօսքին մէջ Սրբազան Հայրը վեր առաւ արժանիքները Տիկին Կիտնիի եւ շնորհաւորեց զայն իր Հայաստան կատարած ձամբորդութեան համար։ Սրբազանը գովասանքով արտայայտուեցաւ Հայ երիտասարդութեան մասին եւ անոնց ուժ ու կորով մաղթեց կանգուն մնալու եւ իրենց պահանջատիրութիւնը կրկնապատկելու մեր արդար դատին համար։ Հաւաքը աւարտեցաւ Տէրունական Աղօթքով ժողովուրդին մասնակցութեամբ։

Գշ 24 Ապրիլ – Մօտ 1000 հանդիսականներ հաւաքուած էին սրահին մէջ վերանորոգելու համար իրենց ուխտը հետապնդելու մեր արդար դատը՝ մինչեւ յաղթանակ։ Ցեղասպանութեան 103րդ Տարեդարձի ոգեկոչման հանդիսութիւնը կազմակերպուած էր Ոգեկոչման Միացեալ յանձնախումբին կողմէ։ Ընդառաջելով սոյն յանձնախումբի հրաւէրին Սրբազան Հայրը, Արժ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանը, Արժ Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեան, Թեմականի ատենապետ Սարգիս Տէր Պետրոսեան, փոխ ատենապետ Ստեփան Գրգեաշարեան, Թեմականի անդամ Գէորգ Չափրազեան, Սուրբ Ցարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդի ատենապետ Պետրոս Զօրլու եւ Դիւանապետ Նշան Պասմաձեան ներկայ եղան միջոցառմանը։ Ներկայ էին բազմաթիւ քաղաքական դէմքեր, ի միջի այլոց Նահանգապետուհի Գլատիս Պէրէձիքլեան, որ նաեւ հանդէս եկաւ իր քաղաքական պատգամով։ Խօսք առին Ցատուկ այս առիթով հրաւիրուած Վիպաբան Քրիս Պօհձէլեան (ԱՄՆ) եւ

Փրոֆ Մարի Արմուտեան (Նոր Զելանտա), որոնց խօսքերը կարելի է լսել *Արմէնիաօնլայնի* վրայ։ Սրբազան Հայրը կատարեց փակման խօսքը եւ ըսաւ թէ ան այստեղ կեցած էր ֆիզիքապէս սակայն մտքով ու հոգուով ուրիշ տեղ էր, ինք Ամերիկեան եւ Հայաստանի քաղաքացիութիւն կրելով հանդերձ, Սուրիա ծնելով, Լիբանան եւ Աւստրալիա ապրած ըլլալով եւ ապրելով հանդերձ պատկանելիութիւն չզգար անոնց։ Ինչո՞ւ այս զգացումը, եւ ի՞նչ է այդ խորհրդաւոր հողը որուն կապուած կը զգայ, հակառակ զայն տեսած չըլլալուն եւ միայն գիրքերով ու պատմութեամբ հաղորդակից դարձած ըլլալու անոնց։ «Այդ արիւնն է եւ ոգին իմ պապերուս, որոնք ապրեցան այդ հողին վրայ դարեր շարունակ եւ որ կը

կոչուի Հայաստան»։ Ապա խօսելով Աւստրալիոյ դաշնակցային կառավարութեան Ցեղասպանութիւնը չՃանաչելուն մասին՝ Մրբազանը ըսաւ (ցոյց տալով Աւստրալիոյ դրօշը) թէ յուսով է թէ օր մը այս դրօշն ալ պիտի ծածանի միւսներուն մօտ (ցոյց տալով Ցեղասպանութիւնը ձանչցող երկիրներու դրօշները)։ Սրբազան Հայրը բեմ հրաւիրեց Կաթողիկէ եւ Աւետարանական եկեղեցիներու հովիւներ՝ Գերյարգելի Բարսեղ Ծայրագոյն Վարդապետ Սուսանեանն ու Վերապատուելի Յակոբ Սարգիսեանը որպէսզի միասնական աղօթքով փակեն հանդիսութիւնը։ Երեք եկեղեցապետերու եւ ժողովուրդին միասնական Տէրունական Աղօթքով փակուեցաւ այս կոկիկ եւ իմաստալից հանդիսութիւնը։

Դշ 25 Ապրիլ – Ընկերակցութեամբ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի, ՊՊ Ստեփան Գրգեաշարեանի եւ Նշան Պասմաձեանի, Սրբազան Հայրը ներկայ եղաւ 9ամեայ քանոնահար Քրիստինէ Ենկոյեանի ելոյթին դաշնամուրի իր ուսուցչուհիին ընկերակցութեամբ Ծովինար Յովհաննիսեանի։ Uји հրաշք երեխան Աւստրալիա հրաւիրուած էր Warner Brothers Entertainment Little Big Shots հեռատեսիլի ծրագրին համար ։ Առիթէն օգտուելով ՀԲԸՄի Սիտնիի վարչութիւնը կազմակերպեց ելոյթ մը որմէ գոյացած եկամուտը 4620 Աւ. Տոլար յատկացուեցաւ Քրիստինէի ուսման կատարելագործման։ 100է աւելի հանդիսականներ որոտընդոստ ծափերով եւ յուզումն իրենց աչքերուն հետեւեցան հանդէսին։ Քանոնի լարերը կը դողային ու կը դղրդային այս անհամեմատ տաղանդով օժտուած աղջնակին

զարկերէն։ Ան նուագեց միջազգային եւ Հայկական երաժշտական գլուխ գործոցներ։ Սրբազան Հայրը իր փակման խօսքին մէջ ըսաւ. «Եթէ Ծովինարներ անսակարկ ներդրում չունենային այս հրաշքը չէր պատահեր, իսկ եթէ 103 տարի ետք այս ժողովուրդը այսպիսի միջազգային համբաւով հրաշքներ կը ծնի՝ ուրեմն այդ ժողովուրդը չի մեոնիր»։ Սրբազան Հօր աղօթքով եւ բարեմաղթութիւններով փակուեցաւ այս աննախընթաց ձեռնարկը։

Ուրբ 27 Ապրիլ – Բանոյեան Կեդրոնին մէջ (Արեւմտեան Սիտնի) տեղի ունեցաւ Յարգանքի Երեկոյ Հայ Նահատակ Սուրբերու, կազմակերպուած Համազգային Մեւան Մասնաձիւղին կողմէ, մասնակցութեամբ աւելի քան 120 ներկաներու։ Սրբազան Հայրը ներկայացուց Արժանապատիւ Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան։ Տէր Հայրը իր հակիրձ փակման խօսքին մէջ շնորհաւորեց ձեռնարկը պատրաստողները եւ մասնակիցները, մաղթելով խաղաղութիւն մեր Հայրենիքին եւ միասնականութիւն Սփիւռքահայութեան։ Տէրունական Աղօթքով փակուեցաւ այս տպաւորիչ ձեռնարկը։

Շբ 28 Ապրիլ – Րայտ Քաղաքապետութեան հրաւէրով, Մէտօպանքի յուշաքարին մօտ տեղի ունեցաւ Zwjng Ցեղասպանութեան 103րդ տարեդարձին նուիրուած աւանդական յարգանքի հաւաքը, գլխաւորութեամբ Րայտի քաղաքապետութեան անդամ Սարգիս Ետէլեանի։ Ներկայ էին բազմաթիւ քաղաքական դէմքեր, Հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչները եւ ՀՄԸՄի սկաուտական կազմը։ Սրբազան Հայրը շնորհակալութիւն յայտնեց Րայտի քաղաքապետութեան, Սարգիս Ետէլեանի առաջարկով անգամ մը եւս միաձայնութեամբ ձանչնալու Հայոց Ցեղասպանութիւնը ինչպէս նաեւ բոլոր քաղաքական դէմքերուն, Հայ համայնքին եւ Հայաստանի նկատմամբ իրենց ցուցաբերած անկեղծ յարգանքին, յուսալով որ Րայտի այս կեցուածքը օրինակ կը հանդիսանայ նաեւ այլ քաղաքապետարաններու բայց

մանաւանդ Դաշնակցային Կառավարութեան մանաչելու Հայոց Ցեղասպանութիւնը։ Սրբազան Հայրը, Արժանապատիւ Տէր Նորայր Քահանայ Բաթանեանի եւ Աւետիս Քահանայ Համբարձումեանի հետ միասին կատարեց փակման աղօթքը։

Շբ 28 Ապրիլ – Սրբազան Հօր կարգադրութեամբ Արժանապատիւ Տէր Պարթեւ Քահանայ Գարագաշեան մեկնեցաւ Ատըլէյտ պատարագ մատուցանելու Հայ փոքրիկ գաղութի հաւատացեալներուն համար։ Տէր Հայրը երկրորդ անգամ ըլլալով պատարագեց Տt Luke Անկլիքան եկեղեցւոյ մէջ շուրջ 40 հաւատացեալներու մասնակցութեամբ, որոնք նաեւ ստացան հաղորդութիւն։ Պատարագին մասնակից եղաւ եկեղեցւոյ հովիւ, ծագումով Լիբանանցի, Ճորձ Քիրրէ քահանան, որ խօսք առաւ Արաբերէնով եւ կատարեց իր բարեմաղթութիւնները Հայ Համայնքին։ Տէր Պարթեւ քարոզեց բնաբան ունենալով Ցարութիւնն ու Խաչը։ Ցաւարտ

Պատարագի տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն, որուն ընթացքին գաղութի Հայութիիւնը իրարու ծանօթացան եւ վայելեցին Տէր Հօր ներկայութիւնը։ Իր մասնակցութիւնը եւ գնահատանքը արտայայտեց նաեւ Ողբացեալ Զարեհ Արքեպիսկոպոս Ազնաւուրեանի դասընկերներէն University of South Australia Associate Professor John Van Der Hoek։ Ան վեր առաւ վախձանեալ Սրբազան Հօր մարդկային թէ հոգեւոր արժանիքները։

Կիր 29 Ապրիլ – Առաջնորդարանի աւանդական տարեկան Ճաշկերոյթը տեղի ունեցաւ ՕՐՍՕ հիւրասրահին մէջ, ներկայութեամբ 210 հանդիսականներու, Հայկական կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներու եւ հիւրերու։ Հրաւիրեալ հիւրերէն ներկայ էին՝ Արժանապատիւ Տէր Նորայր Աւագ Քահանայ Բաթանեան, Տէր Պարթեւ

Քահանայ Գարագաշեան, Տէր Աւետիս Քահանայ Համբարձումեան, Վերապատուելի Գրիգոր Եումուշաքեան իրենց երէցկիններով, Խորհրդարանի անդամ Տամիէն Թիւտըհօփ, նախարար Փօլ Ֆլէչըր, Ուիլուպիի քաղաքապետուհի Կէյլ Հայլզ Կիտնի։

Կամքէ անկախ պատձառով կը բացակայէր նահանգապետուհի Գլատիս Պէրէձիքլեանը, որ իր սրտի խօսքը ուղարկած էր զայն կարդալու համար հանդիսութեան ընթացքին։ Խանդավառութիւն կը տիրէր բոլոր ներկաներուն մօտ, որոնք գիտակից Առաջնորդարանի առաքելութեան եկած էին սատար հանդիսանալու եւ մասնակից դառնալու այս կարեւոր հաստատութեան ամէնօրեայ ծախսերուն ապահովման գործին։

Քառամսեայ բծախնդիր պատրաստութեան արդիւնք էր այս կազմակերպուած եւ նպատակին ծառայող ձեռնարկը։ Յանձնախումբի անդամները, յանձինս Տիկնայք Լօրա Արթինեանի, Պաստաձեանի, Թալին Մարգարեանի, Նորա Մարալ Սիմոնեանի, Զեփիւռ Մուրատեանի, Քլար Յարութիւնեանի, Կարինէ Գրգեաշարեան-Վանզայի եւ Պրն Նշան Պասմաձեանի, կարողացած էին Գաղութի Հայութեան ներկայացուցիչները համախմբել իրենց հոգեւոր հօր շուրջ, թիկունք կանգնելու անոր եւ Առաջնորդարանին՝ անոնց կատարած ազգանուէր գործունէութեան։ Յանձնախումբը կրցած էր նաեւ ի մի բերել գաղութիս տաղանդաւոր երիտասարդ արուեստագէտները, որոնք իրենց բարձրորակ ելոյթներով զարմանք պատձառեցին ներկաներէն շատերուն։

Հանդիսավարուհի Տիկին Նորա Պաստաձեան, Հայերէնով Անգլերէնով, հիւմուրախառն թէ þμ արտայայտութիւններով, կարողացաւ ուրախ մթնոլորտի մէջ պահել ներկաները։ Հանդիսութիւնը սկսաւ ժամը 6ին Տէրունական Աղօթքով եւ սեղանի օրհնութեամբ։ Հանդիսավարի սեղմ բացման խօսքէն ետք, Թեմական Խորհուրդի ատենապետ Պրն Սարգիս Տէր Պետրոսեան Հայերէն լեզուով ողջունեց ներկաները եւ հակիրձ բացատրութիւն տուաւ Առաջնորդարանի գործունէութեան մասին։ Տաղանդաւոր կիթարիստ, մրցանակներու արժանացած արուեստագէտ Սագօ Տէրմէնձեան, Ուոլոնկոնկէն յատուկ այս առիթով ժամանած էր, նուագելու համար երեք գեղեցիկ եւ դասական կտորներ, հմայելով բոլորս։ Հալէպէն երկու տարի առաջ ժամանած այս հայորդին արդէն իր տեղը գտած է Աւստրալական արուեստի աշխարհին մէջ եւ մասնակցած բազում ելոյթներու։ Յայտնութիւն մըն էր նաեւ Սթեֆանի Պաստաձեանը, որ Պարոյր Սեւակի «Քիչ ենք բայց Հայ ենք» բանաստեղծութեան անգլերէն թարգմանութիւնը արտասանեց կուռ ձայնով եւ ձիշտ շեշտադրումով, տպաւորելով ոչ միայն Հայ հանդիսատեսները բայց նաեւ ոչ Հայ հիւրերը։ Սթեֆանիի ասմունքային կարողութիւնները մեծ են, պէտք չէ կանգ առնել։

Միտնիի Հայ բեմերուն սոխակը՝ Մեցցօ Սօփրանօ Իզապէլ Մարգարեանը մեներգեց Կոմիտասի «Սարերի Հովին Մեռնեմ»ը դաշնամուրի ընկերակցութեամբ հանրածանօթ դառնալու Ճամբուն վրայ՝Ալէքս Սահակեանի։ Սահակեան նաեւ ընկերակցեցաւ Թաւ ջութակահար Նաթալի Մինասեանի, որոնք նուագեցին Էտուարտ Պաղտասարեանի «Նոքթիւրն»ը։ Սիտնիի մէջ կան բազում տաղանդներ զորս պէտք է գտնել եւ քաջալերել, անոնցմէ ամիս ձրիաբար կը ծառայէ Հայրենիքի մէջ իր Հայու պարտականութիւնը կատարելով Հայրենի ժողովուրդին։ Ալէքս Սահակեան նուագեց Գասապեանի դաշնամուրի համար յօրինումներէն մին։

Առաջին անգամ ըլլալով եւ կարձ ժամանակամիջոցի մէջ կազմուած Հայ Եկեղեցւոյ Երիտասարդական Երգչախումբը եռաձայն ներկայացուց Կոմիտասի Հոյ Նազանն ու Կարա Մուրզայի՝ Զինչ ու Զինչը։ 10 երիտասարդներէ բաղկացած այս երգչախումբը, գլխաւորութեամբ Լիլիթ Մուրատեան-Մինասեանի, դիմաւորուեցաւ ծափողջոյններով որպէս գնահատանք իրենց ներդաշնակ երգեցողութեան։ Այս երգչախումբը պէտք չէ որ այստեղ կանգ առնէ...։

Շարունակաբար ելոյթ ունեցան Գէորգ Մուրատեան՝ Սաքսոֆոնով, որուն դաշնամուրով ընկերակցեցաւ դաշնակահարուհի եւ երգչուհի Լիլիթ Մուրատեան-Մինասեան։ Գէորգ, հմուտ եւ ինքնավստահ, նուագեց Արամ Խաչատուրեանի «Օրօրոցային» կտորը արժանանալով ներկաներուն բարձր գնահատանքին։

Երկու Հալէպահայ արուեստագէտներ, Քանոնահար Մեղրի Ունձեան եւ Տհոլահար՝ Յովսէփ Ամիրզայեան կատարեցին Տրապիզոնի Պարը։ Անոնք կարողացան ոչ Հայ հիւրերուն ներկայացնել ազգագրական մեր երաժշտական աւանդոյթը։

Խորհրդարանական Տամիէն Թիւտըհոփ ընթերցեց նահանգապետուհիին սրտի խօսքը ապա իր խօսքը ուղղեց ներկաներուն։ Պարոն Թիւտըհոփ Ճանչցուած է իր հայասիրութեամբ եւ քրիստոնէական արժէքներու պահպանման ջատագովութեամբ։

Խօսք առաւ նաեւ նախարար Փօլ Ֆլէչըր, որուն առաջին մասնակցութիւնն էր Առաջնորդարանի կազմակերպած ձեռնարկի մը։ Ի տես եւ ի լուր կատարուածին, Ֆլէչըր դրուատեց տարուած հաւաքը եւ խոստացաւ նեցուկ հանդիսանալ մարդկային արժէքներու պահպանման գործընթացին, որուն ջատագովներէն մին է Հայ Եկեղեցին։

Քաղաքապետուհի Կիտնին, անգամ մը եւս հպարտացաւ իր քաղաքի հայութեամբ, որոնք իրեն միշտ զօրաւիգ կանգնած են եւ վերստին խոստացաւ զօրակցիլ Հայ համայնքին եւ եկեղեցւոյ։

Թեմական Խորհուրդի փոխ ատենապետ Դոկտ Ստեփան Գրգեաշարեան անգլերէն լեզուով, սեղմ սակայն բովանդակալից տեղեկութիւն տուաւ Առաջնորդարանի շինարարական աշխատանքին աւարտական փուլին մասին, յայտնելով ներկաներուն ՆՍՕՏՏ Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Նոյեմբերին Սիտնի այցելութեան մասին եւ Առաջնորդարանի պաշտօնական բացման `18 Նոյեմբերին։

Երաժիշտ Արաքս Մանսուրեանի աշակերտուհի, ծագումով Յոյն Ճորմիա Քոքորիս, իր թաւշային գեղեցիկ ձայնով մեներգեց մօտ 40 վայրկեան։ Ճորմիայի երգացանկին վրայ էին նաեւ Հայերէն երգեր ինչպէս Կռունկ, Չինար Ես , Ծիարանի Ծառ։ Մանսուրեանի ցանած սերմերը արդէն ծլած են եւ ան Ճորմիայի օրինակով հինգ ոչ Հայ աշակերտներ հասցուցած է, որոնք Հայերէն, յատկապէս Կոմիտաս կ'երգեն։ Անոնցմէ մին է դաշնակահար Նաթանայէլ Քոնկ, որ ընկերակցեցաւ Ճորմիային։

Սրբազան Հայրը կատարեց փակման խօսքը ուր իր երախտագիտութիւնը յայտնեց բոլոր անոնց որոնք այս ծրագիրը յաջողցուցին։ Ան բացատրեց կարեւորութիւնը Առաջնորդարան հաստատութեան եւ կատարելիք աշխատանքին ծիրը Հայ թէ Աւստրալական լայն շրջանակներուն մէջ։ Սրբազան Հայրը, ինչպէս ՊՊ Տէր Պետրոսեան եւ Գրգեաշարեան, մեծ գնահատանքով արտայայտուեցաւ մօտ 40ի հասնող երիտասարդներուն ներկայութեան մասին, անոնց մէջ տեսնելով ապագան եւ շարունակականութիւնը մեր գաղութին ու եկեղեցւոյն։

Թէեւ ծրագրուած չէր որեւէ հանգանակութիւն կատարել Ճաշկերոյթի ընթացքին սակայն խանդավա*ռ*ուած տիրող մթնոլորտէն, ազգայիններ կատարեցին մօտ 30000 Տոլարի նուիրատուութիւն յօգուտ Առաջնորդարանի շինարարութեան ծրագրին։

Լուրեր Ծուխերէն

ՄԵԼՊՈՒՐՆ - Ս. Աստուածածին Եկեղեցի

Մելբուռնի Ս. Աստվածածին Եկեղեցում հայորդիների ակտիվ և խանդավառ մասնակցությամբ կատարվեցին Զատկական տոների խորախորհուրդ արարողակարգերը՝ Ոտնլվա, Խավարում, Թաղման Թափոր, Ճրագալույցի և Ս. Հարության Պատարագներ

Մարտ 31-ի ձրագալույցի Ս. Պատարագի վերջավորության եկեղեցական Թափորը շարժվեց Եկեղեցու սրահ ուր կատարվեց տնօրհնեք և արդեն գեղեցիկ ավանդոթյուն դարձած Զատկական խրախձանքը։

Մեծ եղեռնի ոգեկոչման Ապրիլ 24-ի 103-րդ տարելիցի առիթով Մելբուռնի Ս. Աստվածածին եկեղեցու Ապրիլ 22 - ին մատուցվեց Սուրբ և Անմահ Պատարգ Ագինյան և Մեսրոպ Մաշտոց Մաթևոսյան դպրոցների աշակերտների մասնակցությամբ, Ս. Պատարագի վերջավորության եկեղեցական թափորը շարժվեց Եկղեղցու սրահին կից Եղեռնի Ս. Նահատակների նվիրված խաչքարի մոտ։ Կատարվեց Բարեխոսական և գոհաբանական աղոթք Եղեռնի Ս. Նահատակների հիշատակության առիթով։

Ապրիլ 23-ին "Դանդենոնգ Թաուն" սրահում կատարվեց համագաղությային Մեծ Եղեռնի ոգեկոչման երեկո, որի ընթացքում եղան Բանախոսություններ և մշակութային ձեռնարկներ։ Երեկոն ավարտվեց "Տեր Ողորմեա" շարականով և աղոթքով։

Ապրիլ 24-ին Եղեռնի Մ. Նահատակների 103-րդ տարելիցի առիթով Մ. Աստվածածին եկեղեցում կատարվեց հսկումի ժամերգություն

ՈՒԷՆԹՈՒԸՐԹՎԻԼ - Ս. Երորդութիւն Եկեղեցի

Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Ծիական Խորհուրդի Վարչութիւնը գումարեց իր տարեկան անդամական ընդհանուր ժողովը, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 21 Ապրիլին, կէսօրէ ետք ժամը 5.30-ին, Պաթմանեան Սրահին

մէջ, նախագահութեամբ Թեմիս Առաջնորդ՝ Գերաշնորհ Տէր Հայկազուն

Եպիսկոպոս Նաձարեանի։

Սուրբ Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդի 2018ի Վարչութիւնը կը բաղկանայ հետեւեալ անձերէն.

Վազգէն Զ Եկէնեան – Ատենապետ

Կարօ Գույումձեան – Փոխ Ատենապետ

Վազգէն Յակոբեան – Ատենադպիր (Հայերէն)

Կարօ Արապեան – Ատենադպիր (Անգլերէն)

Փայլակ Դաւիթեան – Տիկնանց Օժանդակ Մարմնի մօտ Լիազօր ներկայացուցիչ

Արամայիս Աւետիսեան – Դպրաց Դասի մօտ Լիազօր ներկայացուցիչ

Կարապետ Ալաձաձեան – Խորհրդական

ՔՈՒԻՆՍԼԱՆՏ

Հետեւեալ Թղթակցութիւնը ստացած ենք Քուինսլանտի մեր թղթակցուհի Արմինէ Յակոբեանէն։

Նախ շնորհավորանքներս ընդունեք Հայաստանում հայ ժողովրդի հաղթանակի առթիվ։ Այսօր, երբ ամեն տարի մեր սրտերը տխրությամբ ու կսկիծով էր համակվում ամեն տարի՝ հիշելով մեր ազգի անմեղ զոհերին, մենք չենք կարող թաքցնել մեր ուրախությունը, և շատ ուրախ էինք տեսնել, որ մեր հայ եկեղեցու անդամներն էլ էին ժողովրդի կողքին։

Ինչպես խնդրել էիք, Ձեզ եմ ուղարկում համայնքի նորությունները։

Այսօր, 24 Ապրիլին, Բրիսբան քաղաքում տեղի ունեցավ Քուինսլենդի Հայ համայնքի հավաք՝ նվիրված Հայոց ցեղասպանության 103-րդ տարելիցին։

Երեկոն սկսվեց Ավստրալիայի և Հայաստանի հիմները երգելով։ Power Point presentation ներկայացվեց Հայոց ցեղասպանության մասին, ինչպես նաև համայնքի անդամների ծանոթության համար պատին փակցվեցին Ավստրալիա/Նոր Զելանդիայի քաղաքացի Լեն Ուիքսի կողմից Հայոց ցեղասպանության ձանաչման համար տարվող պայքարին վերաբերող աշխատանքները։

Համայնքի անդամներ Մարտիկ Բերբերյանը և Լուսին Մադարյանը անգլերեն և հայերեն լեզուներով խոսք ասացին Հայոց ցեղասպանության մասին, որից հետո տեղի ունեցավ այդ մասին երկու վավերագրական կարձ ֆիլմերի դիտում։ Երեկոն ավարտվեց Տերունական աղոթքով։

Հավաքի Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերող մասի ավարտից հետո Մուշեղ Խուրշուդյանը ներկայացրեց Հայաստանում տիրող ներկա իրադրությունը՝ արտահայտելով բոլորի խանդավառությունը վարչապետի հրաժարականի, ժողովրդավարության հաստատման վերաբերյալ, ինչպես նաև հաստատելով համայնքի աջակցությունն այս իրադարձություններին։

Օքլանտ, ՆՈՐ ԶԵԼԱՆՏԱ

2018ը նշանակալից թուական մը պիտի ըլլայ աշխարհի Հայութեան համար բայց յատկապէս Օքլանտի Հայ համայնքին համար։

Մինչ հպարտանքով կը դիմաւորենք Մայիսին տօնելու հարիւրամեակը Հայաստանի անկախութեան, Մէտօուուտ Փարքի մէջ կը պատրաստուինք զետեղելու Հայ Բարեկամութեան Յուշաքար մը ապացուցելու համար մեր յատուկ կապը այս շրջանին հետ եւ ամրապնդելու համար մեր յատուկ յարաբերութիւնը Մէտօուուտ Հաուսի եւ անոր բազմամշակոյթ համայնքին հետ ։

Նոր Զելանտայի հայկական Միութիւնը հպարտ է յայտնելու որ կը ներկայանայ որպէս միակ երաշխաւորը այս պատմական ծրագրի իրագործման։ Մենք բախտաւոր ենք ունենալու ձեզ նման գիտակից եւ զօրակցող համայնք Նոր Զելանտայի Հայկական Միութեան տարած

հայանպաստ աշխատանքներուն։ Կը խնդրենք բերել ձեր նիւթական մասնակցութիւնը այս յատուկ ծրագրին յաջողութեան համար, որ պիտի արժէ 10-12000 Տոլար։

Ձեր նուիրատուութիւնները կրնաք կատարել Նոր Զելանտայի Հայկական Միութեան դրամատնային հաշիւին ինչպէս վարը յիշուած է։ Բարեհաձեցէք տալ ձեր անունն ու ազգանունը, որպէսզի կարելի ըլլայ ստացագիր պատրաստել։

Հայերէն Գիրերու նուիրուած Յուշաքարին նկարը կը գտնէք կցուած։ Յուշաքարը Նոր Ջելանտա պիտի փոխադրուի Հայաստանէն։ Ձեր նիւթական օժանդակութեան համար կրնաք դիմել Պարոն Նուպար Եագուպեանի հետ Հեռաձայն 0212502095 կամ իմէյլով՝ noobarh@yahoo.co.nz

DIOCESAN NEWS

EASTER EVENTS

Our communities' faithful enter into the Easter week, through the meditative mysteries of our Holy Lent church services. Our hearts and souls are taken back 2000 years to the patriarchs of our faith, who were concerned and doubtful about the fate awaiting their spiritual teacher, Jesus Christ. The uncertainty, the persecution, the pride, threats and betrayal were at play, fulfilling biblical prophecies; the King was arrested, crucified as a criminal and buried. It was thought that with this burial, everything relevant to Him was buried, His teachings, His Love,

His Divinity. Oh the foolishness of man and Oh the wonder! Only three days later it was revealed that Life Himself was not amongst the dead. He was now the Resurrection. It is the celebration of triumphal victory, and not mourning because Life had overcome sin and death. Through His supreme yet loving sacrifice, Christ proved to humanity that the Cross is now the symbol of peace and not pain and suffering. The crucifixion and resurrection carry the message for daily renewal of our Christian faith in order to live life, each day, in victory.

The Resurrected Lord and His Resurrection were celebrated in the community parishes, Chatswood Holy Resurrection, Wentworthville Holy Trinity and Melbourne St Mary's Churches. Easter revitalised us, re-centered us and re-enforced our faith in Christ.

Thursday 29 March – His Grace Bishop Haigazoun Najarian, the Primate of Australia and New Zealand celebrated the Divine Liturgy in commemoration of the Lord's Supper in the morning and in the evening, presided over the Washing of the Disciples Feet service at the Church of Holy Resurrection, washing the feet of over 24 youth, once again a reminder of the identifying feature of Christian character. The presence of these youth, was evidence of the over 20 Armenian parents who had shown their desire for their children to see with their eyes, the portrayal of humility, as displayed by Bishop Najarian. In his sermon, the Bishop reflected on the expression of humility and love, which each faithful Christian is to strive for.

The inspiring Passion Service followed, with Bishop Najarian presiding, Father Patanian, Father Hambardzumyan and Deacons participating. Father Karakashian presided over the Holy Maundy Services in Holy Trinity Church. With his poignant message, Bishop transported the congregation back to the Last Supper, where St Peter denied his Lord, and when Judas sold his Lord ...

Friday 30 March – The Crucifixion of our Lord. The Punishment of the Righteous One, Dishonouring the Saviour, the death penalty imposed on the immortal; the morning service was presided over by Bishop, with the participation of the Holy Resurrection Parish Fathers, followed by the final sorrowful service, the Burial of Christ.

Saturday 31 March – Bishop Najarian celebrated the Easter Eve Holy Mass in Holy Trinity Church and Father Bartev Karakashian celebrated in Holy Resurrection, with multitudes of community faithful gathered in each parish. The faithful raised their prayers to the Almighty before receiving Holy Communion after completing the 50-day contemplative period of Lent.

Sunday 1 April – Close to a thousand people filled Holy Resurrection Church and the adjoining grounds. Bishop Najarian was the celebrant, with the participation of the Fathers and Deacons, Acolytes and Lousavorich Choir; the procession proceeded from the grounds of the new Diocesan Centre with the Bishop blessing the flock to the singing of worship hymns, pondering the wonder of our Lord, *Herashapar* and *Khorourt Khorin* as they made their way

into the church. Hundreds of faithful received Holy Communion. The Bishop devoted his Easter sermon to the message of the Resurrection and the rebirth of the Armenian nation; urging all to cling to our heritage and our national demands. Following Holy Mass, Bishop, the Fathers, Deacons, Lousavorich Choir members, and the congregation, made their way into the Edgarian Hall, to the singing of hymns, for the Blessing of Residence service.

In the Diocesan Centre, Bishop Najarian with the Reverend Fathers and Diocesan Council members, received community representatives who, as has been customary, extended their Easter congratulation wishes to the Primate. The Diocesan Council Chairman Mr Sarkis Der Bedrossian gave a welcome address; with a deep sense of unity, messages were given by Vache Topouzian (SDHP), Garo Keshishian (ARF), Vicken Kalloghlian (Hamazkaine), Sarkis

Manoukian (AGBU) and Adel Kradjian (ARS). Refreshments were prepared and served by the Holy Resurrection Ladies Auxiliary.

Monday 2 April – "Remembrance of the Deceased; the nation, which does not remember their deceased, are condemned to death. However that is not the fate of Armenians. Our departed live with us and are not forgotten. They are with us in memories, teachings, advice and nurturing. It is for this reason that the Armenian Church holds a Remembrance of the Deceased Day the day after each Feast." This year once again, the Primate accompanied by the parish priests, conducting a general requiem service before the Monument on the grounds of the Macquarie Park Cemetery. Bishop delivered his sermon, stating the significance and impact of remembering our dearly departed.

Monday 2 April – In the evening, the inaugural requiem service for the repose of the Artsakh martyrs of the four-day war in 2016 was held. The Armenian Church Youth Auxiliary (ACYA) organised the event. Present were over 50 Armenians. This idea was greatly praised by all present, and in particular by Bishop Najarian, who in his sermon encouraged Armenian youth, to, with united vigour, be prepared to offer their support to Armenia and Artsakh. Also present at the event was the Permanent Representative of the Republic of Nagorno Karabakh to Australia Mr Kaylar Michaelian. The ACYA held a fundraiser to benefit Artsakh and its armed forces, well supported by all attending the event. *Paros* publication congratulates the community youth for

their commendable principles and joint participation, wishing them new successes working hand in hand in the field of service.

Tuesday 3 April – Bishop Najarian presided over the Diocesan Council meeting. The meeting heard the Primate's Report and Diocesan monthly activity report. Matters relating to the Diocesan building, the finances and furnishings were discussed and members of the Diocesan Ladies Auxiliary approved; preliminary plans for the official opening ceremonies of the Diocesan Centre to be officiated by His Holiness Karekin II Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians were put forward. A general tentative outline of events were drawn in relation to His Holiness visit from November 15 to 26; the meeting heard reports from the three parishes; focused extensively on the May 19-20 scheduled Diocesan Assembly activity report and various organisational matters. The Assembly will be held at the Holy Resurrection Church with the Primate presiding over the proceedings. The encouraging reports of the ACYA also constituted a significant part of the meeting.

Thursday 5 April – Bishop Najarian left for Iran to visit the Armenian and Persian historical sites, which have forged their impact on the many facets of Armenian identity.

Wednesday 11 April – Chancellor Nishan Basmajian represented Bishop Najarian at the Jewish Yom Hashoah (Holocaust Memorial Day) at the Jewish Masada College, St Ives, a commemoration dedicated to the victims of the Jewish genocide perpetrated by the German Nazi forces. Keynote speakers included Jeremy Spinak and Vic Alhadef; survivors gave testimonies, various eye witness accounts and impact testimonies were given by the children and grandchildren. During the addresses, reference was made to the various genocides, including the first genocide of the 20th century, the Armenian Genocide.

Sunday 15 April - Organised by the Hamazkaine Literary Arts Committee and held in Galstaun College, a commemoration was held dedicated to the 70th anniversary of the passing of writer, public figure and revolutionary, first Parliamentary President of the Republic of Armenia, Avetis Aharonian. As a member of the Parliament, he headed the Armenian delegation to the Paris Peace Conference, where he signed the Treaty of Sevres in August 1920. The event was dedicated to the 100th anniversary of Armenia's first independence. In the Primate's absence, Father Norayr Patanian attended accompanied by Diocesan Chairman Sarkis Der Bedrossian, Vice-Chairman Stepan Kerkyasharian, Diocesan Council member Kevork Tchaprazian and Chancellor Nishan Basmajian. At the close of the outstanding event, in his brief yet comprehensive message, Father Norayr praised the values of Aharonian and the organisers of the commemoration, closing the

evening with his benediction.

Monday 16 April - Chancellor Nishan Basmajian joined the Middle Eastern Church Leaders in paying a condolence visit to Bishop Basilios Casmoussa in the Burwood parish of Our Lady of Mercy Syrian Catholic Church, to pay respect on the recent passing of the Patriarch, Bishop Ignatius Boutros VIII Abdul Ahad, resident of Jerusalem, who passed to the mercy of God on 4 April, at the age of 87 years.

Thursday 19 April - Chancellor Nishan Basmajian participated in the NSW Ecumenical Council (NSWEC) quarterly committee meeting. The meeting heard the activity reports of the three committees; the Interfaith Commission, which is occupied with the organisation of a conference, in association with the Middle Eastern Peace Day event organisers; the Theological Reflection Commission, which is engaged in training programs organised the 27 May prayer and meditation evening with the brotherhood of Tazé; the allocation of appropriate housing by the Peace and Justice Commission; with Pax Christi (with the Peace of Christ), action against gun acquisition and its repercussions. Representatives from the Armenian Apostolic Church participate in five

NSWEC committees. The meeting heard the quarterly activity reports from the General Secretary Father Shenouda Mansour and the President Ms Wiles Shuiringa, congratulating them on their progress and achievements. One of the foundational issues addressed by the meeting was the May 12 NSWEC Annual Fundraising Dinner, which will take place this year, for the first time, in the Holy Resurrection Edgarian Hall; Nishan Basmajian reported on the progress and expressed appreciation of the supportive efforts of his co-members. It is deemed appropriate to mention here that our church community faithful has shown their support of this event, the proceeds of which will be directed to the expansion of the

Friday 20 April - With Bishop Najarian presiding, the Holy Resurrection Parish Council Annual General Meeting was held with close to 80 members participating. The meeting approved the previous year's Minutes; heard the Parish Priest and Parish Council annual activity reports and duly validated them. There were various productive and constructive recommendations made. The elections to vote in new council members followed, the office bearers: Mrs Laura Artinian, Messrs Bedros Zorlu, Zaven Yaghljian, Sarkis Mouradian, Ara Kopoushian, Vasken Amirzaian, Armik Kocharian, Avo Karageuzian, Mihran Lepejian, Kegham Anoushian, Arek Yapoudjian.

Council's endeavours.

Saturday 21 April - Bishop Najarian presided over the Holy Trinity Church Parish Annual General Meeting. Please read "Parish News" for details.

Sunday 22 April – After Holy Mass the 40th day requiem service was held for the eternal repose of Parish Priest Father Avetis Hambardzumyan's father, Sargis followed by requiem coffee (hokesoorj) in the hall. In his message, Bishop Najarian paid tribute to the deceased, highlighting his life, his dedication, and talent as photographer, serving Holy Etchmiadzin from the time of Catholicos Vazken, until the enthronement of Karekin II.

Sunday 22 April – Bishop Najarian accompanied by Father Norayr Patanian, Father Avetis Hambardzumyan, Diocesan Council Chairman Sarkis Der Bedrossian, Vice Chairman Stepan Kerkyasharian and Chancellor Nishan Basmajian, participated in the 'March for Justice' from Sydney's Hyde Park to Circular Quay. The March was organised by the collaborative efforts of the 103rd Commemorative Committee, with over 3000 Armenians and Australians taking part, including member of the NSW Legislative Council Rev Fred Nile, International author Chris Bohjalian, Armenian Church, political and organisational representatives and students. Homenetmen Australia Scout Band led the March. Bishop Najarian met the crowd at Circular Quay. A program of inspiring and moving addresses was delivered by Fred Nile, Chris Bohjalian, Vache Kahramanian and Kevork Vartanian; the Hamazkaine Sydney Dance Ensemble and the Nyree Dance Group performed as did the Galstaun College students. In his message, Bishop Najarian highlighted the support Australia sent Armenians from 1918 to 1923 and called on the Federal Parliament and the Turkish government to recognise the Genocide; paying tribute to the Aboriginal flag, alongside the Australian and Armenian flags, He stated that by recognising and

apologising for the errors of the past, the Australian government displayed strength and not weakness, maturity and respect of human dignity. The Bishop commended the youth, encouraging them to remain committed, and in conclusion asserted, "for as long as the youth remain committed to their demands, the Genocide will not be forgotten, even if 100 or 200 years roll on from the date of the calamity. Bishop Najarian, accompanied by Reverend Hagop Sarkissian, closed the event with the Lord's Prayer.

Sunday 22 April – Accompanied by Father Avetis Hambardzumyan, Messrs Stepan Kerkyasharian and Nishan Basmajian, Bishop Najarian attended the Armenian Genocide commemoration organised by the AGBU Sydney Chapter held at the AGBU Cultural Centre. The keynote speaker, Hong Kong based Dr Vahagn Vartanian, delivered a lecture entitled, "Armenia, Diaspora Connection Through sSpaces", giving outlines of historic facts giving credence to its recognition, and the historical significance of the Treaty of Sevre. In his opening address, the Managing Director of the Chapter, Mr Sarkis Manoukian, emphasised what needs to be remembered and what needs to be demanded, reflecting on the different international treaties and gave an analysis of their impacts. Prior to his Benediction, Bishop Najarian warned that patriotism should not wane in the younger generation in pursuit of our goal but rather regenerate, as it is youth that will lead us to the fulfillment of our dream of an undivided Armenia.

Monday 23 April - In response to the request by a group of young men and women from our community, Bishop Najarian, Father Hambardzumyan and with Holy Resurrection Parish Council's approval, accepted close to 150 community members who gathered on the church grounds, with several tri-colour flags flying and banners posted in a silent protest for the resignation of former President Serzh Sargsyan from the new position as Prime Minister, and in support of the peaceful protests of their brothers and sisters in Yerevan. The civil and informed crowd sang the Armenian anthem in unison and decided to continue the peaceful protest on April 25 on park grounds in Ryde. In the meantime, if Sargsyan resigned they would celebrate the victory. Father Avetis closed the gathering with prayer and blessing.

Tuesday 24 April – Close to 300 community faithful attended Holy Resurrection Mother Church for the Episcopal Holy Mass with representatives of all community organisations represented, students and Homenetmen Scouts. Following Holy Mass, Willoughby City Mayor Clr Gail Giles-Gidney joined the community. After the Primate's soul stirring sermon, the procession, joined by the congregation, made its way on a 400m

march to Beauchamp Park led by the marching band of 40 Homenetmen scouts and cub scouts. The local Chatswood Police had granted permission for the march and provided a police escort for protection. A memorial service was held before the Beauchamp Park Monument, with Bishop Najarian, Reverend Fathers and Deacons participating. On behalf of the youth, in his address, Johannes Mikaelian explained that the living hope is not whether Turkey recognises the Genocide, currently hope is centred on the Republic of Armenia. Turkey knows this well. The Turks

know that the Diaspora's primary hope is the return of western Armenia. They know well that for as long as they deny recognition of the Genocide, Armenians will continue to demand and hope.

In her remarks, the Mayor expressed her appreciation to Bishop Najarian for including her in these important proceedings; thanking the Bishop, Diocesan Council Chairman and Vice-Chairman, for meeting her in Yerevan during her visit to Armenia last June, organising meetings with the Catholicos, RA Minister for the Diaspora and the ministerial staff, the Mayor of Yerevan and the signing of the agreement between Nor Nork and Willoughby Sister City ties. In conclusion, the Bishop praised Clr Gidney's high values and congratulated her on her recent visit to Armenia; and commended the Armenian younger generation, wishing them strength and enthusiasm to remain committed to their claims for the righteous cause. In closing, all present recited the Lord's Prayer.

Tuesday 24 April – Close to 1000 community members gathered at the Chatswood Concourse to renew their allegiance to the righteous cause. The Genocide Commemorative Committee organised the annual event. At the Committee's invitation, Bishop Haigazoun Najarian attended accompanied by Father Avetis Hambardzumyan, Father Norayr Patanian, Diocesan Councillors Chairman Sarkis Der Bedrossian, Vice Chairman Stepan Kerkyasharian and Kevork Tchaprazian, Church Council Chairman Bedros Zorlu and Chancellor Nishan Basmajian. Several political figures were present, including the NSW Premier The Hon Gladys Berejiklian, who delivered her address. The keynote addresses were delivered by visiting US Novelist Chris Bohjelian and Professor Mary Armoudian from New Zealand – which can be listened to on demand on Armenia Online.

In his closing address, Bishop Najarian declared, he was physically standing there but was elsewhere in his heart and soul, that he holds US and Republic of Armenia citizenship, was born in Syria, has resided in Lebanon and Australia yet does not feel he belongs to any. Why these feelings and what is it that connects us to a land, not even seen but only read about in history books and stories? "It is the blood and soul of my forefathers, who lived on that land for generations and is called Armenia." He then continued to speak about the Federal Government not recognising the Genocide, and pointing to the Australian

flag he expressed his hope that one day this flag will be alongside the others (referring to the flags of the countries

that have already recognised the Genocide). Bishop Najarian then invited the Catholic and Evangelical Church leaders to join him on stage, Very Reverend Father Parsegh Soussanian and Reverend Hagop Sarkissian; the purpose filled commemoration was closed with the three church leaders and audience singing the Lord's Prayer.

Wednesday 25 April – Accompanied by Father Avetis Hambardzumyan, Messrs Stepan Kerkyasharian and Nishan Basmajian, Bishop Najarian attended the performance of Year 9 Kanon student Christina Yangoyan from Armenia with her teacher Dzovinar Hovhanissian accompanying on piano. This young brilliant performer was invited to take part in the Warner Brothers Entertainment 'Little Big Shots' television series. Taking advantage of the opportunity, the AGBU Sydney Chapter Committee, organised a concert with the proceeds of \$4,620 raised to assist Christina's education. More than 100 attended the event with the performance receiving a resounding emotional applause. The Kanon strings vibrated and pulsated to the touch of this talented young lady; she performed international and Armenian masterpieces. In his closing address, the Bishop stated, "without Dzovinar's persistence this miracle would not occur, and if 103 years later such miracles of international fame are born, then these people will not die". He closed the unprecedented evening with his prayer and best wishes.

Friday 27 April – At Bishop Haigazoun Najarian's invitation, a consultation meeting of community organisations to plan the commemoration of the centennial of the declaration of the independence and first Armenian Republic was held. Participants included the leaders of the Armenian Apostolic, Catholic and Evangelical Churches, Social Democratic Party, Armenian Revolutionary Federation, Armenian Democratic Liberal Party, Armenian General Benevolent Union and Hamazkaine. The participants decided to hold the commemoration in September. Details will be announced in due course.

Friday 27 April – In the western Sydney Panoyan Cultural Centre, an evening paying homage to the Armenian Holy Martyrs of the Armenian Genocide was held; organised by the Hamazkaine Sevan Chapter, with over 120 community members participating. Father Avetis Hambardzumyan represented Bishop. In his concise closing address, Father Avetis congratulated the organisers and participants of the event, expressing his wish for peace in the Homeland and the unity of the Diaspora. The impressive program was closed with the Lord's Prayer.

Saturday 28 April – In response to the invitation of the Ryde City Council, a commemoration of the 103rd anniversary of the Armenian Genocide was held, led by Ryde Councillor Sarkis Yedelian. Also present were various political figures, Armenian community organisation representatives and Homenetmen Scouts. The Bishop thanked Ryde Council, and the initiation by Sarkis Yedelian; for the recognition and reverence displayed once again, and also all the political figures, and Armenian community for displaying their sincere respect toward Armenia, with the hope that Ryde Council's stance will be the pattern to follow by other Councils, in particular the Federal Government, to recognise the Armenian Genocide. Bishop Najarian, accompanied by Father Patanian and Father Hambardzumyan, closed with the Benediction.

Saturday 28 April - Instigated by the Primate, Father Bartev Karakashian left for Adelaide, to celebrate Holy Mass with the

participation of the small Armenian community of the city. It is the second time that Father Bartev has officiated at the St Luke Anglican Church; close to 40 residents participated. Also present during Holy Mass was church pastor, originally from Lebanon Father George Kirre, who delivered his remarks in Arabic, expressing his best wishes for the Armenian community. Father Bartev delivered his sermon, with reference to the Cross and the Resurrection. After Holy Mass, refreshments were served. It was an opportunity for the residents to meet each other and enjoy the presence of their visiting Priest. Also attending was fellow student of the late Archbishop Zaven Aznavourian of blessed memory, University of South Australia Associate Professor John Van Der Hoek; who paid tribute to the late Archbishop's high moral and spiritual principles.

Sunday 29 April – The annual Primate's Banquet was held at Orso Bayside Reception and attended by 210 participants which included representatives from Armenian community organisations and invited guests. Among them were the Reverend Fathers Norayr Patanian, Bartev Karakashian, Avetis Hambardzumyan and Reverend Krikor Youmoushakian with their wives as well as Parliamentary Member Mr Damien Tudehope, Federal Minister the Hon Paul Fletcher MP and Willoughby City Mayor Clr Gail Giles-Gidney.

Due to a prior engagement, NSW Premier the Hon Gladys Berejiklian was unable to attend however sent a personal message to be read on the evening. Good cheer was evident among all who had joined the Banquet with the understanding of stewardship to support the mission of the Diocese.

The evening was a great success and achieved its purpose after months of planning by the organising committee members: Mesdames Laura Artinian, Nora Bastajian, Taleen Marcarian, Klar Haroutiounian, Karyne Kerkyasharian-Vanza, Zepur Mouradian and Mr Nishan Basmajian. The evening united members of the Armenian community around their spiritual father standing firm with their Primate and the Diocese. The committee also brought together talented young Armenian artists who with their high calibre of performances delighted the audience.

The Mistress of Cermony, Mrs Nora Bastajian was exceptional with her expressions and passion as she presented descriptive introductions in both Armenian and English. The evening commenced at 6.00 p.m. with prayer and blessing. The program was opened with a welcome speech in Armenian by Diocesan Council Chairman Mrs Sarkis Der Bedrossian and a brief account on the operations of the Diocese. Sako Dermendjian, a talented classical guitarist from Wollongong, a recipient of numerous awards, performed three Flamenco pieces that captivated the audience. This young artist migrated from Syria just two years ago and has already found acclaim in the Australian music scene having participated in various local events. The next item on the program was an impassioned recitation by Stephanie Bastajian of Baruyr Sevag's "We Are Few But We Are Armenian" translated to English, which left a lasting impression not only on the non-Armenian guests but also the Armenian. Mezzo Soprano, Isabelle Marcarian who is most familiar on the Armenian stage sang "Sareri Hovin Mernem" by Gomidas accompanied on the piano by Alex Sahagian who is equally renowned. He also accompanied cellist Natalie Minasian on a piece by Edward Baghdassarian "The Noctune". There are many talents to be found and encouraged in Sydney of which one is orthopaedic surgeon Dr Raffi Qasabian who spends a month each year attending to the needs of people in Armenia. On this occasion, Alex Sahagian played a debut piano piece written and arranged for the piano by Dr Qasabian.

Another first on the evening was the Youth Choir performace, comprised primarily of church youth, who and presented two songs, "Hoy Nazann" and "Zinch ou Zinche" in a capella. The Choir of ten youth, led and conducted by Lilit Mouradian–Minasian received an arousing applause for its excellent harmonising. We certainly hope the choir continues to evolve and grow with such great potential demonstrated.

The evening's program continued with Kevork Mouradian on saxophone accompanied by Lilit Mouradian-Min asian on piano playing Aram Khachaturian's "Ororotsayin" receiving high accolades by the audience. Two young Syrian-Armenian artists, Meghry Awnjian on Kanon and Hovsep Emirzayan on Dhol performed the "Tabrizon Barr". With their delightful performance they showcased traditional Armenian music.

Member of Parliament Mr Damien Tudehope read the Premier's heartfelt message for the occasion and continued to address the audience. Mr Tudehope is known for his special fondness toward the Armenian people and his strong stance to uphold Christian values.

Also on the evening, Federal Minister Mr Paul Fletcher whose first time it was attending a Diocese function, in his astute manner expressed his appreciation to the Armenian community and promised to uphold the moral principles for which the Armenian Church among others staunchly advocates.

Mayor Gidney expressed how proud she is of her Armenian constituents who have always stood firm beside her and promised her continued support of the Armenian community and the Armenian Church.

Diocesan Council Vice-chairman Dr Stepan Kerkyasharian gave a brief and concise account in English on the final stage of the Diocesan Centre construction and the scope of its operations over the past year. He also informed the guests of the Pontifical Visit of His Holiness Karekin II Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians in November and the official opening of the Diocesan Centre on 18 November.

During the evening, Ms Georgia Kokkoris of Greek heritage and a student of renowned vocalist Arax Mansourian, performed a 40-minute repertoire of Armenian and non-Armenian songs that included "Groong", "Chinar Es", "Tsiyarani Tsar". Prof Mansourian has planted seeds in five non-Armenian students, who perform Armenian songs, particularly the songs of Gomidas. Among them is pianist Nathaniel Kong who accompanied Georgia in her songs.

In his closing address, Bishop Najarian thanked and commended all who contributed to the success of the evening. He explained the importance of the Diocesan Centre as a building and in its function, the work to be carried on in both Armenian and Australian spheres. With Messrs Der Bedrossian and Kerkyasharian, the Primate highly praised the presence of almost 40 youth on the evening in whom he saw the perpetuation of our community and our Church.

Although there was no intention to raise funds for the Diocesan Centre construction at the Banquet, the excitement of the evening inspired some guests to pledge donations to an amount of \$30,000.

Melbourne - St Mary's Armenian Apostolic Church

The faithful community of St Mary's Armenian Apostolic Church participated actively and enthusiastically in the meaningful Easter services of the Washing of the Feet, Passion Service, Burial Service, Candlemas on Easter Eve and the Glorious Resurrection Service on Easter Sunday.

On 31 March, following the Easter Eve Divine Liturgy, a procession of the church

clerks made their way to the church hall to conduct the Blessing of the Residence ceremony after which the traditional, delightful festive gathering was held.

Parish News

On Sunday 22 April, in observance of the 103rd anniversary of the Armenian Genocide, the Divine Liturgy was celebrated with the participation of students from the Aginian and Mesrob Mashdots Matevossian Schools. Following the service, a procession of church clerks made its way to the Memorial Khachkar located beside the church hall which is dedicated to the memory of the Holy Martyrs. Intercessory prayers were recited in remembrance.

St Mary's Armenian Church brought its participation to the joint community Genocide Commemoration evening held at Dandenong Town Hall which included cultural performances and addresses. The evening concluded with the "Der Voghormya" (Lord have mercy) hymn and prayer.

On 24 April a prayer service (Hesgoom) was held at St Mary's Church dedicated to the Feast of the Holy Martyrs.

Sydney – Armenian Apostolic Church of Holy Trinity

The Armenian Holy Trinity Parish Council had its Annual General Meeting (AGM), which took place on Saturday, 21 April 2018 at 5.30 pm in the Batmanian Hall located at 26 Garfield Street Wentworthville. The AGM was presided by His Grace Bishop Haigazoun Najarian.

The Parish Council Committee for 2018 comprises of: Vazken Z Yegenian - Chair Gary Kouyoumjian - Vice-Chair Vazken Hagopian - Secretary (Armenian) Garo Arabian - Secretary (English)

Nahabet Hacadurian- Treasurer

Harout Hajian- Vice Treasurer

Pylak Tavitian - Women's Auxiliary Liaison

Aramais Odesyan - Deacon/Choir Liaison

Garabed Aladjadjian - Councillor

Armenians in Queensland

The following Correspondence was received from Armine Hakobyan, our correspondent in Queensland.

Today, as in every year our hearts are heavy with sadness as we remember the innocent martyrs of our nation, however we could not hold back our deep joy as we witnessed the solidarity of members of our church alongside the people.

As you had requested, I am forwarding news on our community in Queensland. Today on 24 April, in the city of Brisbane, our community gathered together to commemorate the $103^{\rm rd}$ anniversary of the Armenian Genocide.

The evening commenced with the Australian and Armenian national anthems followed by a PowerPoint presentation on the Armenian Genocide. The presentation was complemented with a wall display to inform community members on the works carried out by Australian/New Zealand citizen, Len Wick's for recognition of the Armenian Genocide.

(Len Wicks is the creator of the **Adopt- a- Village** and **Origins** Projects, an Armenian genocide awareness activist and writer Len Wicks, who is engaged in various projects and is leading a campaign for recognition of the Armenian genocide by Australia and New Zealand.)

Community members Mardig Berberian and Lusin Martarian provided addresses in Armenian and English after which two short films were presented. The evening concluded with the Lord's Prayer.

When the program for the Genocide commemoration concluded, Moushegh Khourshoutian reported on the current events taking place in Armenia noting the great excitement and jubilation at the resignation of the Prime Minister, the strong resolve of the people and confirming the community's solidarity with the people in these turn of events.

Auckland, New Zealand

As the year 2018 unfolds it is expected to be a significant year for Armenians around the world and in particular for the Armenian community in Auckland with two very special milestones being reached in the next few months.

While we commemorate with pride the centennial anniversary of Armenia's first independence in May, closer to home we look forward to installing an Armenian Friendship Stone on the grounds of the Meadowood Park to signify our special connection to the area and solidify our special relationship with the Meadowood House and its multicultural community.

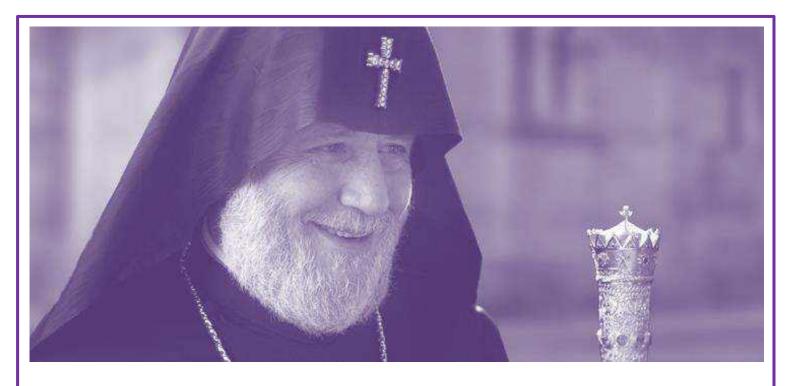
This unique project has been approved by the Upper Harbour Local Board and reflects the genuine and long term committed and special relationship that the Armenian community in Auckland has with Meadowood House.

The Armenian Society of New Zealand is proud to be the sole sponsor of this historic project and is truly blessed to have a community which recognises and supports the important role that the Armenian Society of New Zealand plays in serving the Armenian Community in Auckland and New Zealand at large. With this understanding we invite Armenian compatriots to make a kind financial contribution to the special fund that the Society has allocated to fund this project. The total cost of the project is estimated to be $^{\sim}$ \$ 10,000 – 12,000.

Donations can be made directly to the Armenian Society of New Zealand Bank Account listed below* referencing full name and "Alphabet" so that a special receipt can be provided.

The design of the Armenian Alphabet Stone will make its way from Armenia to its location in Meadowood Park soon. To discuss financial contributions please feel free to contact Mr. Noobar Yaghobian either by phone (0212502095) or by email (noobarh@yahoo.co.nz).

*Bank Account Details: Bank: ANZ Bank Account Number: 06-0287-0429970-00 Bank Account Name: Armenian Society of NZ Your Reference: Alphabet and Full Name

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Աւստրալիա Պիտի Այցելէ 15-26 Նոյեմբեր 2018ին

Ուրախութիւնն ունինք յայտարարելու թեմիս բարեպաշտ ժողովուրդին, որ ՆՍՕՏՏ Գարեգին Բ Ծայրագոյն Պատրիարք եւ Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց Հովուապետական Այցելութիւն պիտի տայ Աւստրալիոյ եւ Նոր Ձելանտայի Հայոց թեմին 15-26 Նոյեմբեր 2018ին։

Առաջնորդարանի օրհնութիւնն ու պաշտօնական բացման արարողութիւնը տեղի պիտի ունենան ԿԻՐԱԿԻ 18 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2018ին

Pontifical Visit to Australia of HIS HOLINESS KAREKIN II

15-26 November 2018

We are delighted to announce to our faithful community the Pontifical Visit to the Diocese of Australia and New Zealand of His Holiness Karekin II Supreme Patriarch & Catholicos of All Armenians from 15-26 November 2018.

The official Blessing & Opening of the Diocesan Centre will take place on SUNDAY 18 NOVEMBER 2018

Planning, Developing & Constructing

Diocesan Centre Giving Program

Acknowledging with gratitude the generosity of stewardship

Principal Supporter

Mr & Mrs Armen & Gayane Baghdasarayan	\$25,000
Anonymous	\$25,000

General Donations	
Mr & Mrs Vic & Marie	\$5,000
Soghomonian	
Dr & Mrs Artin & Maro Jebejian	\$1,500
Armenian Missionary Association Australia	\$1,000
Armenian Apostolic Church of Holy Trinity	\$500
Mr & Mrs Khachig & Arpi Tateossian	\$100

THE NEW HOME OF THE DIOCESE

11 Chatswood Avenue, Chatswood

After many months of planning and 16 months of construction, the Diocesan Centre, our Arachnortaran, is almost complete and awaits to open its doors to the community.

Whilst the construction has finished, there is more that needs to be done inside and your continued stewardship is required to ensure the project reaches its full potential.

It provides a deep sense of satisfaction to see a community structure come to fulfilment which only comes with toil and sacrifice. It is therefore timely to extend our gratitude to

Our Benefactors and Donors who made the construction possible

through their acts of generosity, demonstrating an understanding of what the Diocesan Centre means for our Community. These were selfless acts of giving for no other purpose than to honour our Church and ensure a new home for our Diocesan offices that will enable expansion of its mission, to serve our community with its ministry and programs.

The Construction and Fundraising Committees

comprised of members from the Diocese Properties Group and individuals who shared the vision with the Primate and Diocesan Council. Their dedication to manage the project at every stage methodically and meticulously with attention to detail has resulted in the imposing building we see today.

The Construction Company & Building Team,

headed by Mr Hagop Meridjanian of Schenk Construction Group Pty Ltd. As a young Armenian developer with a relatively new business, we entrusted this project to him. Symbolic of what the Diocesan Centre stands for, it has been developed for the community in the spirit of faith and love, for our church, for the benefit of our community and for future generations of Armenians.

> Now all that remains is for the building to gain a pulse. A pulse of service, programs, events and most importantly, People.

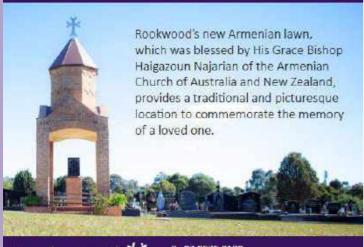
> The doors are open to You and we look forward to welcoming you very soon.

WHY YOUR FINANCIAL SUPPORT IS STILL **NEEDED IN THIS PROJECT**

To enable the purchase of:

- quality furniture for the offices, reception area, meeting room and residential quarter to maintain the same high standard
- office, audiovisual and electronic equipment to ensure our programs are delivered effectively especially to our youth

When a loved one passes away, a dignified commemoration enables you to Respect, Reflect and Remember their life.

nfo@rookwoodcemeterv.com.au wthorne Ave, Rookwood NSW 2141

kwoodcemetery.com.au